

Special Comixin tyylikirjo on laaja. Manitu piirtää semioottisesti. Hänen tarinansa kertoo dokumenttielokuvien tekijän kuolemasta.

Kuvia maan alta

Special Comix -ryhmä tuo kiinalaiseen sarjakuvaan länsimaista taidetyyliä.

TEKSTI **HARRI RÖMPÖTTI**

Kommunistisessa Kiinassa sarjakuva on käytetty perinteisesti propagandan välineenä. Niillä on nykyään Kiinassa nostalgia-arvoa, ja alkujaan halpoja lehtisiä on julkaistu komeina keräilylaitoksina. Viime vuosina Kiinakin on alkanut pyrkiä mukaan ylikansalliseen sarjakuva- ja animaatiobisnekseen – Japanin mallin mukaan ja Etelä-Korean vanavedessä. Tulokset ovat olleet lähinnä japanilaisen mangan ja animen kopioita. Muu kuin viihde ei olisikaan mahdollista maassa, jossa ainoa puolue valvoo ankarasti niin painotuotteita kuin tietoverkkoa.

Vai onko sittenkin? Angoulêmen sarjakuva-festivaalilla omaa kokujaan piti viime vuonna Special Comix -ryhmä, joka ei alista sarjakuvaan sensuuriin ja pyrkii taiteelliseen ilmaisuun.

– Kymmenen vuotta sitten kaikki sarjakuvat tulivat Japanista. Sitten ystävät alkoivat tuoda toisenlaisia sarjakuvia Euroopasta. Halusimme kuvata todellista elämää ja löysimme niis-

tä tyylin, jota olimme kaivanneet, **Zhing Xun** sanoo.

Hän on ollut mukana Special Comixin toiminnassa alusta asti. Ensimmäinen antologia ilmestyi vuonna 2004. Siinä oli 148 sivua ja töitä 16 tekijältä. Aluksi ryhmän nimi oli Street Comics tai Secret Comics.

Toinen antologia ilmestyi 2007. Siinä oli mukana jo 49 taitelijaa ja sivuja oli 372. Nimeksi vaihtui Special Comics.

Kolmas kirja ilmestyi 2009. Tekijöitä oli 45, mutta sivuja peräti 640. Nimen viimeinen kirjain vaihtui ja vakiintui muotoon Special Comix. Puhelinluetteloa muistuttava mammutti sai vuonna 2010 Angoulêmen festivaalin vaihtoehdosarjakuvan palkinnon.

Uusin opus ilmestyi joulukuussa 2010. Tekijöitä on 42. Sivumäärä putosi hieman hiltitymmäksi, 430:een. Kahdessa viimeisessä kansainvälistymisen merkinä on englanninkieliset käännökset.

– Useimmat meistä ovat opiskelleet muotoilua, valokuvaa ja muuta taidetta. Yritimme ensin kertoa elämästämme niillä välineillä, mut-

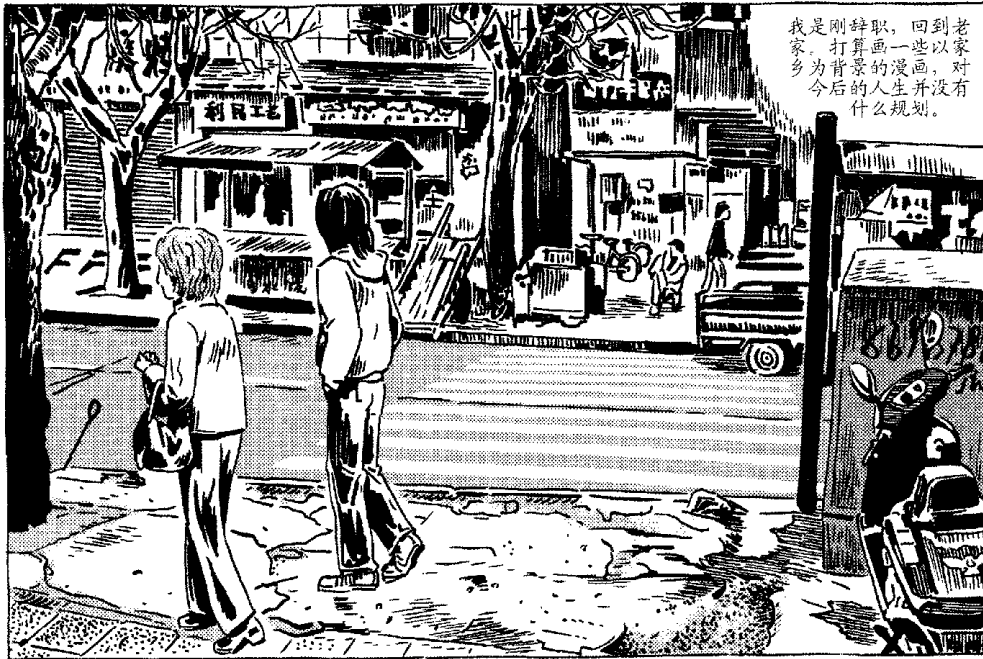
ta kaipasimme tarinoita. Siihen tarpeeseen sarjakuva vastasi.

Zhing Xun piirsi itsekin kahteen ensimmäiseen antologiaan, mutta sitten toimitustyö alkoi viedä kaiken ajan. Tekijöitä on tullut ympäri Kiinaa, myös muista pienemmistä sarjakuvaryhmistä. Kohtaamispaikkana toimii usein Douban.com-verkkosivusto.

Ainakaan kahden uusimman antologian sarjakuvien olisi vaikea kuvitella joutuvan sen suurin hampaisiin, vaikka ne koneiston kautta kierrätettäisiinkin. Enimmäkseen ne kertovat runollisesti tekijöidensä arjesta ja ympäristöstä. Vain toisinaan suora seksin kuvaus saattaisi närästää sensoreita.

Miksi Special Comix sitten jättäytyy undergroundiksi virallisten julkaisukanavien ulkopuolelle? Kaupalliset kanavat eivät ehkä kiinnostuisi ryhmästä, mutta eipä sinne ole oltu tyrkylläkään.

– Me olemme riippumaton ryhmä. Emme piittaa virallisesta systeemistä eikä se meistä. Vapaus on tärkeämpää. Löydämme lukijamme muutenkin. Kiinassa on meille pieni tila, jossa

我是刚辞职，回到老家，打算画一些以家乡为背景的漫画，对今后的人生并没有什么规划。

Monet aiheet ovat yhtä tuttuja Kiinassa kuin länsimaissa. Zuoma kertoo sarjakuvassaan, kuinka hän tahtoisii sarjakuvataiteilijaksi, mutta ympäristö painostaa käytännöllisemmälle uralle.

Hongkongilainen Chihoi Lee on Special Comixin suurin esikuva. Uusimpaan antologiaan hän piirsi hyvin oudon mutta herkän seksuaalisen fantasian.

voimme elää ja työskennellä.

- Piirrämme omasta elämästämme emmekä sekaannu politiikkaan. Emmehän me muutenkaan puhu joka päivä Tiibetistä tai ihmisoikeuksista. Meidän elämässämme on ongelmia, joista voimme kyllä puhua vapaasti.

Zhing Xun huomauttaa, että Euroopassa elämä on rauhallista ja helppoa, mutta Kiinassa varsinkin opiskelijat joutuvat huolehtimaan jokapäiväisistä asioista, kuten asumisesta, sosiaaliturvasta ja aikuisena vielä yhden lapsen politiikasta.

Yhden lapsen politiikka ei suomalaisia huoleta, mutta muut ongelmat saattavat olla täälläkin tutumpia kuin Zhing Xun arvaisi.

Mannerkiinalaisten tekijöiden ohella Special Comix -antologioissa on mukana jokunen taiwanilainen ja hongkongilainen tekijä.

Hongkongissa onkin ollut jo aika pitkään pieni mutta vireä sarjakuvataiteilijoiden porukka. Heistä Special Comixin väki ihailee etenkin Chihoi Leetä, jonka töitä tunnetaan jonkin verran Euroopassakin.

- Kiinassa on yksi perinne, mutta kolme erilaista sosiaalista systeemiä: Manner-Kiina, Hongkong ja Taiwan. Yritämme rakentaa vuoropuhelua niiden välille. Ehkä myöhemmin laajennamme Eurooppaankin. ●

HAASTATTELU ON TEHTY ANGOULËMEN SARJAKUVAFESTIVAALILELLÄ TAMMIKUUSSA 2011.

Rain piirtää naisesta, joka suuttuu, kun poikaystävä mainitsee vanhan tyttöystävänsä. Lopulta nainen toteaa, että niin rakastajat, ajatukset kuin totuudetkin on kertaalleen kierrätetty.

Kaleidoscope

Monet Special Comixin taiteilijat käyttävät alatyylisiä nimimerkkejä. - Haluan kuvata seksiä, lapsuuden muistoja ja henkilöllisyyden tabuja. Meillä jokaisella on eri persoonallisuksia eri tilanteissa, sanoo Anusman.

Xiao Longhuan surrealistisessa sarjakuvassa takapihalla tapahtuu kummiä.